

Povratna informacija v procesu nastajanja enogovorne dejavnosti kot projektne naloge pri pouku angleščine

Urška CERAR

Osnovna šola Matije Čopa Kranj
urska.poljanec7@guest.arnes.si

Izvleček

Strokovni članek obravnava podajanje učiteljeve in medvrstniške povratne informacije v okviru projektne naloge, ki je bilo v lanskem in letošnjem šolskem letu izvedeno z učenci od sedmega do devetega razreda. Delo, vključno z iskanjem informacij in raziskovanjem ter pripravo na predstavitve, je bilo opravljeno v šoli. Povratna informacija učitelja je temeljila na opisnih kriterijih, ki so se ujemali tudi s številčnimi ocenami, medvrstniška povratna informacija pa je temeljila na principu 'dve zvezdi in ena želja', v okviru katere so učenci iskali dobre plati predstavljenega dela in hkrati predlagali izboljšave za nadaljnje delo. Na ta način so postali aktivni v sooblikovanju učnega procesa, predvsem z vidika samouravnavanja lastnega učenja, hkrati pa so se izpopolnili v aktivnem poslušanju, kritičnem razmišljanju in utemeljevanju.

Ključne besede: angleščina kot tuji jezik, govorno ustvarjanje, projektno delo, povratna informacija, opisni kriteriji

Feedback in the Process of Creating a Monolingual Activity as a Project Work in English Language Class

The following article presents some ways of giving teacher and peer feedback that was done as an integral part of project work with pupils from seventh to ninth grade. Each individual phase of project work, including research for information and preparation for the final presentation was done at school. Teacher feedback was based on descriptive criteria which was

made to fit the mark scale from 1 to 5. Peer feedback was based on the principle named Two stars and a wish. It means that pupils had to find two strong points and suggest an improvement for further work. Consequently they took an active part in creation of the learning process, particularly in the self-regulation of learning. At the same time they improved their skills of active listening, critical thinking and justification.

Keywords: English as a foreign language, speaking, project work, feedback, descriptive criteria

1 Uvod

Poučevanje tujega jezika se je skozi čas preusmerilo iz pomnjenja slovničnih struktur in besedišča, pri čemer so se učenci in učitelji opirali predvsem na učbenike in v razvijanje štirih glavnih jezikovnih kompetenc: poslušanja, govorjenja, branja in pisanja. Za njihovo zavestno razvijanje pri kar največjem možnem številu učencev zgolj besedila iz učbenika niso več dovolj. Obenem postaja vse pomembneje, da učenci o prebranem razmišljajo, si ustvarijo svoje mnenje, ga izmenjujejo z učiteljem in sošolci ter ga utemeljujejo. Bistvenega pomena je tudi, da znajo učenci iz številnih virov kritično izbirati informacije in na njihovi podlagi ustvarjati nove povzetke oz. besedila, ki jih nato predstavijo ne le pisno, ampak tudi ustno, na njim lasten in izviren način.

Pri vsakem končnem izdelku pa je za učence, njihov uspeh in motivacijo za nadaljnje delo pomembna učinkovita povratna informacija. To je informacija, ki se osredotoča na učenčev napredek in ga hkrati usmerja k nadaljnjim izzivom, s katerimi se učenec sooča pri izboljševanju in poglobljanju svojega znanja.

Namen pričujočega članka je predstaviti pomen govornega sporočanja v procesu učenja in poučevanja tujega jezika angleščine v okviru projektnega dela učencev kot končnega izdelka (govorne predstavitve), ki je vezano na obravnavane učne sklope, v kombinaciji s samostojnim iskanjem različnih informacij prek spleta s pomočjo (tabličnega) računalnika. Članek obenem poudari tudi pomen opisne povratne informacije s pomočjo opisnih kriterijev. Ti učencu pomenijo več kot običajna številčna ocena, saj na ta način tako učenec kot učitelj lažje spremljata in vrednotita napredek pri učenju.

2 Pomen govorjenja in govornega ustvarjanja pri pouku tujega jezika

Sodobni pouk tujega jezika poteka na štirih nivojih. Najpogosteje govorimo o razvijanju štirih jezikovnih zmožnosti, tj. poslušanja, branja, govorjenja in pisanja. To pomeni, da učenci v procesu učenja jezik ne samo sprejemajo skozi poslušanje in branje, temveč ga tudi uporabljajo z ustvarjanjem različnih jezikovnih izdelkov. V tem primeru lahko govorimo o spisih in pripovedih oz. govornih stvaritvah (Dolgan 1996: 64). Kot pravi Grosman (2000), učenci jezik uporabljajo kot sredstvo za strukturiranje (človekovega) izkustva. Pri slednjem ne govorimo zgolj o pomnjenju in ponovnem ustvarjanju zapisanega besedila, temveč o vživljanju v dogodke. To pomeni, da se pisana beseda pretvori v doživeto izvajanje oz. podajanje in govorno obnavljanje. Gre za jezikovno ustvarjanje, pri čemer v ospredju ni pravopis, ampak pravorečje, ki na prvo mesto postavlja predvsem artikulacijo in razločnost povedanega.

Pri govornem ustvarjanju učenci uporabljajo govorno iznajdljivost in predstavljalnost (Dolgan 1996: 77–78). Z uporabo teh prvin učenci podajajo napisano v ustvarjalnem govornem poteku. Pri tem si je smiselno pomagati z opornimi točkami. Smiselna uporaba in zapis opornih točk pri učencih urita sposobnost razmišljanja in komponiranja. Pri pripovedovanju zgodbe je pomembno pritegniti poslušalce. To lahko dosežemo s pravo mero zgoščenosti in osredotočenosti na bistveno dogajanje, spretnim opisovanjem, pa tudi s kančkom duhovitosti, zanimivosti in napetim dogajanjem. Pri tem učenci lahko črpajo iz lastnega življenja ali drugih virov, kot so na primer besedila v učbeniku, revijah, časopisih ali na spletu.

Lahko rečemo, da je učinkovito govorno sporočanje oz. ustvarjanje vezano tudi na posameznikovo ustvarjalnost, ki zajema več različnih področij; od lahkotnosti izražanja idej in asociacij, fleksibilnosti do oblikovanja ter ubeseditve idej (Blažič 1992: 13–14). V določeni meri pa učencem pomaga tudi vnaprejšnja priprava. Tudi tu učenci dokažejo spontanost in kreativnost.

2.1 Značilnosti govornega sporočanja

Pri govorni rabi jezika Grosman (2000) kot poglobitno značilnost poudarja neposreden stik z drugimi udeleženci v skupnem prostoru in času, v zadnjem obdobju pa predvsem zaradi pojava sodobnih tehnologij in načinov komuniciranja neposredni stik ni več nujen. Tovrstna raba jezika lahko namreč poteka tudi z uporabo IKT, natančneje prek videokonferenčnega sistema MS Teams, kar je podrobneje opisano v nadaljevanju prispevka. Pri tem govorec sproti uravnava stik s poslušalci z uporabo parajezikovnih sredstev sporočanja, kot so kretnje, mimika, spontanost, očesni stik, preverjanje razumevanja pri naslovniku in vizualna predstavitev gradiva. Preverjanje razumevanja nam omogoča sprotno pojasnjevanje morebitnih nesporazumov. Pri tem si lahko pomagamo s pisnim besedilom, ki služi zgolj kot osnutek, saj v bistvenih potezah povzema glavne misli (Bajt, 1993; Grosman, 2000).

Gladkost je osnova učinkovitega javnega govora (Blažič, 1992; Casson, 1995). Tudi učenci pri pouku tujega jezika pridejo v situacijo, ko morajo jezikovno znanje pokazati pred razredom, saj s tem zadostimo potrebi po javnosti ocenjevanja. Marsikdo se ob tem sooči s tremo, celo blokado. Pri tem je bistvenega pomena, da učitelj seznaní učence ne samo z jasnimi cilji in kriteriji naloge govornega ustvarjanja, ampak tudi s strategijami spopadanja s strahom pred govorjenjem oz. nastopanjem v razredu. Učenci se morajo zavedati, da je trema premostljiva ovira oz. nekaj, kar se da vsaj omiliti, če že ne popolnoma odpraviti. Predvsem morajo biti prepričani v to, kar govorijo, in poslušalce (sošolce) pridobiti na svojo stran. To najlažje dosežejo tako, da sošolcem govorijo čim bolj neobremenjeno in sproščeno. Da bi pri tem dosegli optimalno in še primerno glasnost govora, pa jih morajo dobro slišati tudi tisti sošolci, ki sedijo v zadnji vrsti.

2.2 Vloga povratne informacije v poučevanju

V okviru poučevanja tujega jezika po principih formativnega spremljanja je ena glavnih nalog učitelja posredovanje povratne informacije učencu. Sam postopek ocenjevanja mora učitelja in učenca natančno usmerjati k cilju, ki ga želita doseči. Na poti do cilja si

učenci pogosto zastavijo vprašanja, kot so: Kako se bom tega lotil? Kako bom to dosegel? To pomeni, da postopno začnejo samostojno uravnavati svoj proces učenja, samostojno iščejo informacije in pri tem uporabljajo različne razpoložljive vire. Pri tovrstnem načinu dela postaja pouk vedno bolj osredotočen na učenca kot posameznika in na njegove učno-spoznavne potrebe.

Učinkovita povratna informacija je glavno sredstvo motivacije (Komljanc idr., 2010). Učenca motivira za boljše dosežke, omogoča tudi spoštovanje ter realno oceno dosežkov. Končna povratna informacija učencu razkrije tudi morebitna šibka področja in nudi vpogled v njegovo znanje.

2.3 Opisna povratna informacija

Opisna povratna informacija je izrazito osebno naravnano sporočilo, ki v nasprotju s številčno povratno informacijo opisuje dobre in pravilne prvine učenčevega izdelka. Hkrati omogoča nudenje pomoči in morebitno dopolnjevanje oz. popravljanje končnega izdelka. Ker ne vsebuje sodb in ocen, je v primerjavi s številčno povratno informacijo nevtralnejša, povzroča manj neprijetnih občutkov in prinaša bistveno manj spoznavnih, čustvenih in motivacijskih posledic za učenca. Z vidika odnosa med učencem in učiteljem opisna povratna informacija omogoča odprto komunikacijo, dobronamernost, sprejemanje in odprtost za reševanje problemov ter asertivnost z upoštevanjem meja med 'jaz' in 'ti', nenazadnje pa poudarja utemeljevanje z močjo argumenta in ne z argumentom moči.

Z didaktičnega vidika se opisna povratna informacija osredotoča na globlje razumevanje vsebin predmeta, pri čemer učenec s pomočjo samorefleksije in kritike lastnega dela postane aktivnejši. Pomembno je, da jo učitelj poda na učencu razumljiv način in ob pravem času. Opisne povratne informacije pa ne podaja le učitelj, lahko jo tudi učenec. V tem primeru govorimo o vrstniški povratni informaciji. Spodbuja učinkovitost in samostojnost učencev pa tudi zdravo mero kritičnosti in objektivnosti (Komljanc idr., 2010).

3 Principi projektne dela

V naslednjih poglavjih bo predstavljena metoda, ki je bila v lanskem in letošnjem šolskem letu uporabljena za predstavitev projektne naloge pri pouku angleščine v sedmem, osmem in devetem razredu. Metoda dela je bila v vseh razredih enaka, edina razlika so bile teme, ki so jih učenci v posameznih razredih predstavljali. Te so bile prilagojene znanju in jezikovnim zmožnostim učencev. V vseh razredih so bile v času rednega pouka obravnavane tako ustrezne slovnične strukture kot tudi vodilne teme oz. vsebinski sklopi, iz katerih so učenci črpali ideje za svoje predstavitve. V ta namen smo pri urah obravnavali posamezna besedila, prek katerih so učenci pridobili novo besedišče, postavljali lastna vprašanja o prebranih besedilih in pripravili povzetke v obliki miselnih vzorcev.

3.1 Projektno delo v sedmem razredu: An event from the past

Sedmošolci so v okviru projektne naloge predstavili dogodek oz. izkušnjo iz svoje preteklosti. Vsak učenec je dogodek izbral popolnoma samostojno. Šlo je predvsem za dogodke, ki so na učence na kakršenkoli način naredili vtis, predvsem pa je bilo pomembno, da so se učenci teh dogodkov dobro spomnili. V predstavitvi je bilo treba vključiti naslednje iztočnice:

- zakaj so za predstavitev izbrali ravno ta dogodek,
- kdaj in kje se je dogodek zgodil,
- kdo je bil pri tem prisoten oz. vpleten,
- kakšen je bil časovni potek dogodkov ter
- kaj so se iz tega dogodka naučili za svoje nadaljnje življenje.

V prvi fazi načrtovanja projektne naloge so učenci oblikovali miselni vzorec s ključnimi podatki oz. besednimi zvezami, ki so se navezovali na zgoraj omenjene iztočnice. Učenci so se pri tem morali osredotočiti na zgoščeno zapisovanje, saj v miselni vzorec ni bilo dovoljeno zapisovati celih stavkov. Ustno in pisno povratno informacijo so učenci s strani učiteljice dobili že med samim potekom prve faze

načrtovanja. Ustna povratna informacija je bila podana sproti med učno uro. Po dveh oz. treh urah so učenci miselne vzorce oddali v pregled. Na ta način so dobili tudi pisno povratno informacijo. Šlo je predvsem za dopolnitve miselnih vzorcev zaradi manjkajočih ali pomanjkljivo razvitih iztočnic.

V drugi fazi so učenci s pomočjo miselnega vzorca oblikovali besedilo, ki je služilo kot osnutek besedila in so ga v zadnji fazi predstavili pred razredom. Pri oblikovanju besedila so si učenci pomagali z dvojezičnimi slovarji Pons v fizični obliki (v primeru zasedenosti računalniške učilnice oz. nedosegljivosti šolskih tabličnih računalnikov) oz. z njihovo elektronsko različico, pri čemer so uporabljali tablične računalnike ali pa je bila ura izvedena v računalniški učilnici. Tudi v drugi fazi so bili učenci deležni povratne informacije v obliki pisnih in ustnih opomb oz. popravkov.

V zaključku druge faze so učenci delali v parih oz. v trojicah. Drug drugemu so postavljali vprašanja o preteklih dogodkih, ki so jih opisali. Na ta način so utrjevali govorno sporočanje, predvsem postavljanje vprašanj z uporabo navadnega preteklika in samopredstavitve pred razredom. S tem sta se bistveno zmanjšali trema in tesnoba pred javnim nastopanjem v razredu. Sam proces priprave projektne naloge namreč ni predvideval vnaprejšnje priprave oz. dela doma.

3.2 Projektno delo v osmem razredu: Natural disasters

V osmem razredu je bila priprava projektne naloge vezana na tematski sklop o naravnih nesrečah. Tudi v tem primeru so učenci pri pouku obravnavali dve vzorčni besedili. Pri prvem je šlo za opis potresa kot naravnega geografskega pojava, pri drugem pa za opis konkretnega potresa v San Franciscu. To besedilo je vsebovalo tudi kratka pričevanja preživelih. Osmošolci so tako v svoje predstavitve vključili naslednje iztočnice:

- definicijo izbrane naravne nesreče,
- kako oz. zakaj pride do izbrane naravne nesreče,
- v katerem delu sveta se najpogosteje zgodi in zakaj,
- kako se zavarovati oz. kako ravnati v primeru nesreče ter
- opis resničnega dogodka.

Tudi osmošolci so omenjene iztočnice najprej vključili v miselni vzorec s ključnimi besednimi zvezami in podatki. V tem primeru za jezikovne vire niso uporabljali zgolj elektronskih slovarjev, ampak so za iskanje informacij uporabili različne slovenske in tujejezične spletne strani, saj je bila tema z vidika besedišča zahtevnejša kot pri sedmošolcih. Po štirih obiskih računalniške učilnice oz. dela s tablicami so učenci dobili pisno povratno informacijo, ki se je nanašala predvsem na vsebinske iztočnice miselnega vzorca in pravilnost zapisa. Pomemben vidik te faze dela je bilo tudi ustrezno navajanje virov, ki je bilo prilagojeno starosti učencev. To pomeni, da so učenci v primeru rabe literature v virih navedli priimek avtorja, naslov, založbo in leto izdaje, v primeru spletnih virov pa so dodali povezavo do spletne strani in datum zadnjega dostopa.

Druga faza priprave projektne naloge je potekala po istem principu kot v sedmem razredu. Cilj te faze je bilo predvsem čim bolj samostojno oblikovanje lastnega besedila in ne samo prepisovanje s spleta po principu kopiraj-prilepi. Z vidika slovničnih struktur je bil v tem primeru glavni poudarek na rabi navadnega in opisnega preteklika.

3.3 Projektno delo v devetem razredu: My favourite sport

Devetošolci so v okviru sklopa o zdravem načinu življenja predstavili svoj najljubši šport. Med poukom je bilo obravnavano predvsem besedišče, vezano na različne klasifikacije posameznih športov in na športno opremo. Z vidika slovničnih struktur so uporabljali zlasti trpnik sedanjika in preteklika, skozi vsebino pa so razvili naslednje iztočnice:

- zakaj so za svojo predstavitev izbrali ravno ta šport,
- kratko zgodovino in razvoj izbranega športa,
- pravila igre in športno opremo,
- zanimiva dejstva oz. nenavadne dogodke s področja izbranega športa ter
- njihove osebne dosežke in uspehe pri izbranem športu (v primeru, da ga seveda trenirajo).

Tudi pri njih je bilo delo razdeljeno v enake faze, tj. oblikovanje miselnega vzorca s ključnimi podatki in besednimi zvezami ter

oblikovanje končnega besedila, kjer je bil zopet poudarek na samostojnem tvorjenju stavkov in rabi slovničnih struktur. Tudi v devetem razredu je bil poudarek na osnovnem navajanju virov (knjižnih in spletnih). Glede na to, da je bila omenjena tema v celoti obravnavana na daljavo, so učenci ne samo predstavljali v digitalnem okolju, ampak so bili tudi povratne informacije deležni prek videokonferenčnega sistema MS Teams, kar je natančneje opisano v četrtem poglavju članka.

4 Končna povratna informacija

Končna povratna informacija je bila v vseh razredih podana na dan ocenjevanja projektne dela, torej po predstavitvi v razredu. Povratna informacija je bila predvsem ustna, v pomoč pa mi je bil ocenjevalni list, oblikovan prav v ta namen.

4.1 Podajanje povratne informacije z opisnimi kriteriji

Na ocenjevalnem listu je bilo 15 možnih točk, ki so bile enakomerno razporejene na tri področja: vsebino, govor ter besedišče in slovnicu (Slike 1–3). To pomeni, da je bilo pri vsakem od navedenih področij možno doseči najmanj eno oz. največ pet točk. Meje za ocene so postavljene na enak način kot pri pisnem ocenjevanju, tj. 46 % za oceno zadostno, 60 % za oceno dobro, 78 % za oceno prav dobro in 91 % za oceno odlično.

VSEBINA

1 točka: Učenec je pripravil govorni nastop, vendar vsebina ni ustrezala dogovorjeni temi.

2 točki: Učenec je predstavil le del vsebine, ki se je ujemala z dogovorjeno temo, več iztočnic ali delov nastopa (uvod, jedro, zaključek) je manjkalo. Vsebina je bila skopa ali nerazumljiva.

3 točke: učenec je vključil vse iztočnice, čeprav so bile nekatere pomanjkljivo razvite ali presplošne. Učenec je vsebino večinoma opisoval in je dele nastopa (uvod, jedro, zaključek) povezal na osnovni ravni.

4 točke: Učenec je razvil vse zahtevane iztočnice. Vsebino je predstavil kot celoto, ki je vsebovala pojasnila ali utemeljitve in jo logično povezal. Učenec je upošteval odmerjen čas.

5 točk: Učenec je pokazal ustvarjalen pristop pri predstavitvi vsebine, razvil je vse iztočnice in jih nadgradil z jasnimi in zanimivimi pojasnili ali utemeljitvami. Deli nastopa (uvod, jedro, zaključek) so bili ustvarjalno povezani v logično celoto. Učenec je upošteval odmerjen čas.

Slika 1. Opisni kriteriji za vsebino.

GOVOR

1 točka: Učenec je besedilo večinoma bral, le občasno ga je govoril.

2 točki: Učenec je večkrat pogledal v zapis, zatikanje je bilo pogosto. Pri posameznih sporočilih je bil nerazumljiv. Hitrost in glasnost govora sta omejevali razumevanje povedanega.

3 točke: Učenec je besedilo govoril (v zapis je pogledal največ trikrat) nekaj besed je izgovoril nerazumljivo ali pa se mu je zatikalo. Hitrost in glasnost sta bili še ustrezni.

4 točke: Učenec je govoril prosto in doživeto. Izgovorjava je bila večinoma pravilna, govor je bil razločen, občasno prekinjen, hitrost in glasnost sta bili večinoma ustrezni.

5 točk: Učenec je govoril prosto, samozavestno in doživeto. Izgovorjava besed je bila pravilna, prav tako tudi stavčna intonacija. Govor je bil naraven in neprekinjen. Hitrost in glasnost sta bila ustrezni.

Slika 2. Opisni kriteriji za govor.

BESEDIŠČE IN SLOVNICA

1 točka: Učenec je govoril nerazumljivo ali jezikovno neustrezno.

2 točki: Učenec se je izražal skopo. Besede in jezikovne strukture, ki jih je uporabljal, so bile pogosto napačne ali nerazumljive.

3 točke: Učenec se je izražal z napakami. Uporabljal je osnovne besede in jezikovne strukture, ki so bile večinoma ustrezne.

4 točke: Učenec se je večinoma pravilno izražal. Besede in slovnične strukture, ki jih je uporabljal, so bile primerne in občasno bogate.

5 točk: Učenec se je izražal pravilno in naravno. Besede in jezikovne strukture, ki jih je uporabljal, so bile bogate, raznolike in primerne.

SKUPNO ŠTEVILO TOČK: _____ / 15 _____ OCENA: _____

Slika 3. Opisni kriteriji za besedišče in slovnico.

Med poslušanjem predstavitev so bile na ocenjevalni list zabeležene vse opombe, ki so bile na koncu učencem tudi predstavljene. Pripombe, ki so bile vezane na slovnične strukture in rabo jezika, sem v nekaterih primerih zapisala tudi na tablo. Na ta način so učenci prevzeli aktivnejšo vlogo pri spremljanju predstavitev sošolcev, saj so bili oni tisti, ki so morali popraviti stavke oz. besedne zveze, predstavljene kot primer napačne rabe jezika.

4.2 Medvrstniška povratna informacija

Med samimi predstavitvami projektnega dela se je v praksi pokazalo, da so ostali učenci premalo aktivni. Zato sem se odločila, da bodo vsako predstavitev z opisnimi kriteriji komentirali tudi trije naključno izbrani učenci. Pri sebi sicer niso imeli opisnih kriterijev s točkovnikom, ki je opisan v poglavju 4.1., zato so povratno informacijo podajali po principu formativnega spremljanja, tj. 'dve zvezdi in ena želja' (Bejat-Kranjc idr., 2018). To pomeni, da so med poslušanjem predstavitev sošolcev zapisali dve pozitivni stvari, ki so jih opazili med predstavitvijo. Obe pohvali sta se lahko nanašali na vsebino, način govora oz. predstavitev, slovnično pravilnost povedanega ipd., pod željo pa so zapisali element, ki bi ga sošolec oz. sošolka v prihodnje

lahko še izboljšal/-a. Svoja opažanja so strnili na liste v obliki treh kratkih in jedrnatih zapisov, niti ne nujno v stavkih.

Na začetku so imeli učenci pri tej nalogi kar nekaj težav. Nekateri od njih so celo izrazili dvom, da bi znali podati povratno informacijo na ta način, saj so bili mnenja, da za to niso dovolj usposobljeni. Po ponovnem skupnem pregledu opisnih kriterijev so ugotovili, da pred njimi le ni tako zahtevna naloga. V prvih nekaj primerih sem povratno informacijo najprej podala sama s pomočjo že omenjenih opisnikov za vsebino, govor ter slovnico in besedišče, nato je sledila povratna informacija učencev. Izkazalo se je, da so najprej v veliki meri povzemali moje besede in utemeljitve. Zato sem se odločila za manjšo spremembo v vrstnem redu podajanja povratne informacije. To pomeni, da so jo najprej podali oni. Bila sem pozitivno presenečena, saj sem ugotovila, da znajo biti ne samo izredno pozorni, ampak tudi precej kritični ocenjevalci. To sicer ni bilo razvidno pri vseh; nekateri so še vedno premogli premalo poguma, da bi sošolcu podali objektivno povratno informacijo, predvsem v primerih, ko je projektno delo predstavil sošolec, ki je bil hkrati njihov dober prijatelj. Menim, da so v tem primeru učenci dober odnos s sošolci postavili nad dejstvo, v kolikšni meri so ti zadostili kriterijem predstavljenega projektne dela.

Druga ovira, na katero so naleteli na začetku te dejavnosti, je bilo utemeljevanje lastnih odločitev. Zato sem jih spodbudila, da si med poslušanjem zapišejo tudi konkretne primere dobro razvite vsebine, besede, ki so jih sošolci napačno izgovorili, ipd. Na ta način so svojo vlogo vzeli ne le resneje, ampak so hkrati razvijali veščini aktivnega poslušanja in kritičnega vrednotenja.

4.3 Povratna informacija z opisnimi kriteriji v aplikaciji MS Teams

Opisano metodo sem uporabila tudi v času šolanja na daljavo. Za podajanje povratne informacije sem uporabila videokonferenčni sistem MS Teams. V okviru omenjene aplikacije sem se posluževala predvsem uporabe rubrike Dodeljene naloge. To pomeni, da so učenci tudi v tem primeru oblikovali miselni vzorec in osnutek predstavljenega besedila s prevladujočo pisno povratno informacijo, ki je

bila za vsakega učenca posebej zapisana v komentarju pod oddano nalogo. V nekaterih primerih so učenci dobili tudi ustno povratno informacijo v obliki konzultacij prek videoklica. Konzultacije so bile opravljene v času siceršnjega rednega pouka angleščine.

Končno verzijo projektne naloge, ki je bila tudi ocenjena, so učenci v dogovorjenem roku oddali v obliki zvočnega posnetka v rubriko Dodeljene naloge. Pisno povratno informacijo o posnetku sem oblikovala že med samim poslušanjem in jo nato skupaj s številčno oceno posredovala bodisi v komentar pod dodeljeno nalogo bodisi v klepet kot sporočilo posameznemu učencu.

Digitalni format se je v tem primeru izkazal kot zelo koristen. V tem primeru so bili učenci deležni predvsem pisne povratne informacije z moje strani. Učenci so jo namreč prejeli že v prvi fazi priprave izdelka, tj. po oddaji miselnega vzorca in na koncu, ko so svojo predstavitev posneli in oddali v dodeljene naloge. Zaradi spleta okoliščin so nekateri prejeli ustno povratno informacijo tudi v digitalnem okolju, saj so bili ocenjeni v živo prek videoklica. Kot učiteljica sem si v primeru poslanih posnetkov v miru vzela čas za poslušanje predstavitev, tudi podana končna povratna informacija je bila veliko bolj podrobna in je vsebovala več utemeljitev.

5 Zaključek

V procesu nastajanja in končne predstavitve projektne naloge pri tujem jeziku – angleščini so učenci poleg razvijanja jezikovnih spretnosti pisanja in govorenja s podajanjem medvrstniške povratne informacije razvijali tudi veščini kritičnega razmišljanja in utemeljevanja. Razvijali so še veščino načrtovanja pa tudi uravnavanja lastnega dela in učenja, saj so vse faze, od priprave miselnega vzorca, iskanja informacij do končne predstavitve, opravili v šoli v času rednega pouka. Skupaj z naštetimi prednostmi so samostojno nadgrajevali poznavanje in rabo besedišča določenega področja ter se učili iskanja objektivnih in relevantnih informacij. S predstavitvijo projektne dela pred razredom so se preizkusili tudi v javnem nastopanju in improvizaciji, ki sta zagotovo veščini, koristni ne le v procesu nadaljnje šolanja, ampak tudi v življenju nasploh.

Kot pomanjkljivost velja izpostaviti časovno stisko z vidika načrtovanja ostalih dejavnosti pri pouku tujega jezika in morebitno daljšo odsotnost posameznih učencev, ki so bili zato v določenih fazah nastajanja projektnega dela zagotovo prikrajšani.

V okviru nadaljnjega dela bi bilo glede obravnavanih tem smiselno razmisliti o uvedbi medpredmetnega sodelovanja, ki bi določene teme še dodatno poglobilo in osvetlilo z več različnih vidikov.

6 Literatura

- Bajt, D. (1993). *Pišem, torej sem: Priročnik za pisanje*. 1. natis. Maribor: Obzorja.
- Bejat-Kranjc, N. idr. (2018). *Orodja za formativno spremljanje prečnih veščin*. Ljubljana: Zavod Republike Slovenije za šolstvo. Dostopno prek: <https://www.zrss.si/pdf/OrodjaaSpremljanjePrečnihVescin.pdf> (14. 3. 2023).
- Blažič, M. (1992). *Kreativno pisanje: priročnik vesele znanosti od besede do besedila*. Ljubljana: Zavod republike Slovenije za šolstvo in šport.
- Casson, H. N. (1995). *Umetnost govora*. 2. predelana izdaja. Ljubljana: Pravljično gledališče.
- Dolgan, M. (1996). *Govorno ustvarjanje*. Ljubljana: Rokus.
- Grosman, M. (2000). *Šolska ura z besedilom*. Ljubljana: Zavod Republike Slovenije za šolstvo.
- Komljanc, N. idr. (2010). *Didaktika ocenjevanja znanja. Vrednost povratne informacije za učenje in poučevanje*. Zbornik tretjega mednarodnega posveta v Celju, marec 2009. Ljubljana: Zavod Republike Slovenije za šolstvo.